

JAK NA INTERNET

Funkce webového prohlížeče

Webové prohlížeče provázejí uživatele Internetu už od konce 70. let. Základní funkce prohlížečů (nebo také browserů), jak je známe dnes, ale poprvé definoval až program Mosaic v roce 1993.

Jednak šlo o tzv. grafický prohlížeč (textové a obrazové informace dokázal zobrazit najednou), nabízel podporu všech důležitých síťových protokolů (TCP, IP, FTP, HTTP...) a multimediálních formátů (MPEG, AVI, QuickTime, PNG...) a funkce uživatelského rozhraní rozšířil o záložky či historii prohlížených stránek. A byl dostupný zdarma.

Jak si usnadnit prohlížení Internetu – základní úroveň

Záložky

Nástroj prohlížeče, který uživateli umožní vytvořit si vlastní knihovnu stránek z uložených odkazů na stránky. Tzv. záložky (bookmarks) lze třídit do složek a podsložek. Jednotlivé odkazy je možné také exportovat a importovat, což se hodí při změně prohlížeče nebo při nastavování prohlížeče na dalším počítači.

Oblíbené stránky

Pokud uživatel určité stránky navštěvuje v častějších intervalech, může si je pro snadnější přístup uložit mezi tzv. oblíbené stránky. Jde v podstatě o speciální typ záložky, který se v prohlížeči označuje symbolem hvězdičky. Prohlížeč automaticky redukuje počet nutných úkonů uživatele k jejich zobrazení - umístěním odkazu na hlavní nástrojovou lištu, upřednostněním nabídky oblíbených stránek při vypisování adresy apod.

Historie stránek

Funkce, která umožňuje procházet seznam všech v minulosti navštívených stránek. Můžete je přitom řadit podle jména, data navštívení nebo četnosti zobrazení. Historie na uživatele ale může ledasco prozradit, je nutné proto dávat pozor, k jakým stránkám a na jakém počítači se připojujete. Potřebujete-li po sobě "uklidit", prohlížeče dnes zpravidla nabízí jednoduchý přístup k možnosti smazat historii – kompletně, nebo jen za určité období.

Prohlížení v panelech

Panely představují jeden z klíčových projevů dlouhodobého trendu zjednodušovat uživatelské rozhraní. Díky nim má uživatel stále přehled o otevřených stránkách v jediném okně a práce s obsahem je výrazně rychlejší než v době, kdy se odkazy otvíraly do nových oken nebo v okně stávajícím.

Homepage

Stránka, která se otevře jako první po spuštění prohlížeče. Při běžném užívání browserů se dnes již individuálně nastavené homepage (domovské stránky) nevyužívají, ale nahrazuje je například přehled nejčastěji navštívených stránek. Jsou ovšem situace, kdy má homepage stále svůj význam. Takovou je třeba spuštění prohlížeče v knihovně, kdy se uživatel bez složitého vyhledávání dostane na stránky knihovnického katalogu.

JAK NA INTERNET

Jak si usnadnit prohlížení Internetu – pro pokročilé

Vývoj v oblasti uživatelského rozhraní browserů se dlouhodobě řídí trendem upřednostňovat zobrazovaný obsah před ovládacími prvky. Další výrazné trendy se týkají možnosti vizuálního i funkčního přizpůsobení individuálním požadavkům uživatele a také zvyšování bezpečí a ochrany soukromí uživatele při prohlížení Internetu.

Plug-iny

Zásuvné moduly, neboli plug-iny obecně označují samostatný, ale sám o sobě nepoužitelný softwarový doplněk programu, který díky němu získá další obsah nebo funkce.

Plug-inů pro různé prohlížeče je nepřeberné množství. Pokud se podíváte na oficiální zdroje plug-inů nejpopulárnějších prohlížečů jako Internet Explorer, Google Chrome či Mozilla Firefox, uvidíte, že nejčastěji instalované plug-iny spadají do kategorií, které bychom mohli rozdělit na:

- bezpečnost (online antivirové skenování stránek, blokování reklamy, tzv. ad-block plug-iny, a vyskakovacích, tzv. pop-out oken apod.)
- přizpůsobení prohlížečích funkcí (plug-iny pro vyhledávání, pořizování a editaci snímků obrazovky, práci se záložkami, přehlednější stahování souborů apod.)
- práce se sociálními sítěmi (plug-iny pro okamžitou kontrolu nových příspěvků a přidávání statusů, sdílení apod.)
- efektivita (plug-iny pro okamžitou kontrolu přijatých e-mailů, rozesílání SMS, synchronizaci údajů o prohlížení s dalšími přístroji, práci s kalendáři, úkolovníky, poznámkami atd.)

Anonymní prohlížení

Pokud se uživatel chce bezpečně vyhnout sondě do svého soukromí, ale nechce se zdržovat promazáváním historie, může využít tzv. anonymní režim prohlížení.

V tomto režimu uživatel stránky prochází, aniž by prohlížeč o jeho pohybu zanechával jakoukoli stopu – neukládá historii stránek, soubory cookies ani přihlašovací jména a hesla. Režim se tak hodí zejména při prohlížení Internetu na cizím počítači, kde je nežádoucí dělit se o informace o svém online životě.

Všechny nejpoužívanější prohlížeče (Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera) tento režim podporují nativně (funkce je pevnou součástí prohlížeče) a jeho spuštění je většinou otázkou dvou kliknutí nebo jedné klávesové zkratky.

Ale pozor! Anonymní režim neznamená nic víc než vypnutí funkcí prohlížeče, které jsou spojeny s historií prohlížení. V žádném případě tento režim uživatele neochrání před stránkami, které shromažďují údaje o návštěvnicích, před škodlivým softwarem, který může sledovat pohyb uživatele na síti, ani nezastaví poskytovatele internetového připojení, pokud budou chtít zjistit, jaké stránky navštěvujete.

Ukládání hesel, předvyplněné formuláře

Tam, kde si je uživatel jistý, že jsou jeho soukromé informace v bezpečí a má k nim přístup pouze on, může si usnadnit prohlížení využitím funkce ukládající hesla a údaje do různých formulářů.

JAK NA INTERNET

Díky této funkci je přihlašování k různým službám otázkou jediného kliknutí. Stejně tak třeba vyplňování dodacích údajů při online nákupu.

Jak na Internet, jehož autorem je CZ.NIC, podléhá licenci Creative Commons
Uvedte autora-Nevyžívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 4.0 International.
Text je dostupný také na www.jaknainternet.cz.
V případě nápadů či komentářů pište prosím na e-mail akademie@nic.cz.